

Informace o realizaci Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity (2012) v České republice

Obsah

1.	VÝCHODISKA EVROPSKÉHO ROKU 2012	2
1.1.	Konkrétní cíle EY 2012	2
1.2.	Situace v ČR a hlavní problematické oblasti	3
1.3.	Financování EY 2012	4
2.	REALIZACE EY 2012 V ČR	5
2.1.	Rozvržení aktivit EY 2012	5
2.2.	Role Rady vlády pro seniory a stárnutí populace	5
2.3.	Spolupráce MPSV s dalšími aktéry EY 2012	6
2.4.	Komunikační strategie	7
2.5.	Ambasadoři EY 2012	8
2.6.	Využití evropského sociálního fondu	10
3.	NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN PODPORUJÍCÍ POZITIVNÍ STÁRNUTÍ PRO OBDOBÍ LET 2013 AŽ 2017	11
4.	ZHODNOCENÍ REALIZACE EY 2012	12
	Příloha č. 1 Využití finančních prostředků z rozpočtu MPSV v rámci EY 2012	14
	Příloha č. 2.1 Aktivity v rámci EY 2012	15
	Příloha č. 2.2 Aktivity Zastoupení EK v ČR během EY 2012	26
	Příloha č. 3 Memorandum pro EY 2012 (samostatný dokument)	28

1. VÝCHODISKA EVROPSKÉHO ROKU 2012

Od roku 1983 vyhláší Evropská komise (dále jen „EK“) tzv. Evropský rok vždy zaměřený na konkrétní aktuální téma s cílem podnítit diskusi jak na úrovni Evropské unie (dále jen „EU“) či vnitrostátní, tak i mezi jednotlivými členskými zeměmi. Vzhledem k tomu, že demografické stárnutí je jedním z důležitých problémů naší společnosti, bylo rozhodnuto o vyhlášení roku 2012 Evropským rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity (Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 940/2011/EU ze dne 14. září 2011 o Evropském roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012).

Cílem Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012 (dále jen „EY 2012“) bylo celospolečensky upozornit na problém demografického stárnutí populace a z toho vyplývající ekonomické a sociální dopady, přispět ke změně přístupu společnosti k problematice stárnutí, zvýšit povědomí o těchto otázkách a podporovat opatření, která vytvářejí více a lepší příležitosti pro starší osoby: Otázky životní situace a kvality života osob ve věku nad 50 let tak získávají na významu při tvorbě politik zaměřených na udržitelnost stárnoucí společnosti, změny v sociálních systémech a hledání možností efektivního využití aktivního potenciálu seniorů.

1.1. Konkrétní cíle EY 2012

Ke konkrétním cílům EY 2012 uplatňovaným jak v rámci EU, tak i v rámci České republiky (dále jen „ČR“) patřily zejména tyto cíle:

- a) zvýšit obecné povědomí o významu aktivního stárnutí a jeho různých aspektů a zajistit, aby mu bylo přiznáno významné postavení v politické agendě subjektů zúčastněných na všech úrovních, s cílem vyzdvihnout cenný přínos starších lidí pro společnost a hospodářství a více jej uznávat, podporovat aktivní stárnutí, solidaritu mezi generacemi a vitalitu a důstojnost všech lidí, více se snažit o mobilizaci potenciálu starších lidí bez ohledu na jejich původ a umožnit jim vést nezávislý život;
- b) podněcovat diskusi, předávat si informace a rozvíjet vzájemnou výměnu zkušeností mezi jednotlivými členskými státy, jakož i zúčastněnými subjekty na všech úrovních s cílem podporovat politiku aktivního stárnutí, určit a šířit osvědčené postupy a podporovat spolupráci a součinnost v dané oblasti;
- c) nabídnout rámec pro závazky a konkrétní opatření, které umožní Unii, členským státům a zainteresovaným subjektům na všech úrovních, při výrazném zapojení občanské společnosti, sociálních partnerů a podniků a se zvláštním důrazem na podporu informačních strategií, aby prostřednictvím konkrétních činností vypracovaly inovativní řešení, politiky a dlouhodobé strategie, včetně komplexních strategií řízení zohledňujících věkovou strukturu v oblasti zaměstnanosti a práce, a sledovaly konkrétní cíle týkající se aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity;
- d) podporovat činnosti, které pomohou bojovat proti diskriminaci na základě věku, překonávat stereotypy související s věkem a odstranit bariéry, zejména pokud jde o zaměstnatelnost starších osob.

1.2. Situace v ČR a hlavní problematice oblasti

Poměr starších osob v ČR se bude v budoucnu výrazně měnit, obyvatelstvo ČR výrazně zestárne. Z demografických prognóz vyplývá, že v roce 2050 bude 1/3 osob starší 65 let, podíl těchto osob se v porovnání s rokem 2012 přibližně zdvojnásobí. Početně se tak vyrovná velikost kategorie osob v ekonomicky aktivním a neaktivním věku.

Odhady demografického vývoje ukazují následující:

- počet osob nad 65 let v roce 2012 - 1,7 milionu a v roce 2050 stoupne jejich počet nad 3 miliony,
- počet osob nad 75 let v roce 2012 - 0,7 milionu a v roce 2050 stoupne jejich počet nad 1,6 milionu,
- počet osob nad 85 let v roce 2012 - 0,2 milionu a v roce 2050 stoupne jejich počet nad 0,5 milionu.

(Zdroj: Prognóza populačního vývoje České republiky na období 2008–2070, RNDr. Boris Burcin, Ph.D., RNDr. Tomáš Kučera, CSc., 2010).

Iniciativa EK a tematické zaměření EY 2012, které mělo za cíl upozornit na vážný problém, kterým je demografické stárnutí společnosti a z toho vyplývající ekonomické a sociální dopady, zcela zapadalo do kontextu státní politiky ČR vůči starším osobám a řešení problematiky stárnutí populace vůbec. Stejně jako jiné země i ČR čelí důsledkům stárnutí populace, které se promítají do všech oblastí života společnosti. EY 2012 lze proto považovat za užitečný krok v procesu vyrovnávání se s důsledky demografických změn v ČR.

Prodlužování lidského věku je zcela jistě pozitivním výsledkem úsilí celé lidské společnosti. Na druhou stranu bude velmi důležité, jak společnost dokáže využít potenciálu starších lidí, kteří představují pro společnost přínos ve vztahu k vykonávání vysoce odborných pracovních činností v rámci některých profesí a rovněž při předávání svých zkušeností a znalostí mladší generaci.

Usnesením Vlády ze dne 9. listopadu 2011 č. 817 o Návrhu aktivit k zajištění realizace Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity (2012) v České republice bylo vnitrostátním koordinátorem pro přípravu a realizaci určeno Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“). Cílem bylo především upozorňovat na problematiku stárnutí, posílit mezigenerační solidaritu a nastartovat diskusi, jak efektivně řešit problémy spojené se stárnutím populace. Jen společnost, která bude umět využít potenciál starších lidí, umožní větší zapojení starších občanů do společnosti a vytvoří prostor pro mezigenerační spolupráci, bude schopna v budoucnu efektivního rozvoje a konkurenceschopnosti v rámci ostatních zemí.

Snahou bylo, stejně tak jako v předchozích letech, zapojit do plnění cílů EY 2012 celou občanskou společnost, veřejné i soukromé subjekty, sociální partnery, místní a regionální samosprávu a nastartovat diskusi ve společnosti. Po celý rok se konala řada akcí a aktivit, kterých se MPSV ve spolupráci se zastoupením EK zúčastnilo, podporovalo nebo organizovalo. Velký zájem byl i ze strany neziskových a dobrovolnických organizací, které pořádaly různé aktivity, které směřovaly ke zkvalitnění života seniorů ve společnosti.

Pro naplňování cílů EY 2012 bylo dne 1. března 2012 podepsáno Memorandum, které bylo vyhotoveno u příležitosti slavnostního zahájení EY 2012 v ČR. Memorandum si klade za cíl pojmenovat oblasti společenského života, jejichž rozvoj vnímají sami senioři jako

žádoucí. Záměrem je upozornit na konkrétní kroky, které pomohou zlepšit společenské uplatnění i společenské postavení seniorů. Memorandum se dotýká všech základních oblastí, kterými jsou: Celoživotní vzdělávání, zaměstnávání starších osob, kvalita života, zdravé stárnutí, dobrovolnictví seniorů, mezigenerační dialog, lidská práva seniorů. Memorandum, které bylo podepsáno zástupcem MPSV – Mgr. Janem Dobešem, náměstkem pro sociální začleňování a rovné příležitosti, partnery EY 2012 a ambasadory EY 2012, má být rovněž základním východiskem a inspirací pro další kroky vlády, krajů a obcí v procesu zlepšování postavení starších spoluobčanů (viz příloha č. 3).

1.3. *Financování EY 2012*

V souladu s rozhodnutím, kterým byl vyhlášen rok 2012 Evropským rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity, byly z rozpočtu EU financovány pouze aktivity na evropské úrovni. Na konkrétní aktivity na úrovni jednotlivých členských států v souvislosti s EY 2012 nebyly v rozpočtu EU vyčleněny žádné specifické finanční prostředky. Důvodem pro tento přístup byla existence mnoha stávajících programů, které jsou cílené na problematiku aktivního stárnutí jako je např. Evropský sociální fond, PROGRESS, Evropský regionální a rozvojový fond, specifické programy k informačním a komunikačním technologiím, 7. rámcový program pro výzkum a rozvoj, AAL program, apod.

Z rozpočtu EU tak byly financovány činnosti v souvislosti s přípravou celoevropských aktivit - soutěž AWARDS, oslava Dne seniorů, komunikační aktivity, podpora činnosti pracovní skupiny koordinátorů EY 2012, zahajovací konference EY 2012 v Dánsku (Kodaň, 18. až 19. ledna 2012) a závěrečná konference EY 2012 na Kypru (Nikozie, 10. prosince. 2012).

Vzhledem k tomu, že EU nevyčlenila žádné prostředky k zajištění aktivit na úrovni jednotlivých členských států, MPSV jako garant EY 2012 v ČR uvolnilo finanční prostředky v celkové výši 500 000 Kč jakožto zvláštní výdaj v rámci rozpočtové kapitoly MPSV. Finanční prostředky byly určeny k medializaci, zajištění konkrétních aktivit a činností souvisejících s EY 2012. Přehled a způsob čerpání uvedených finančních prostředků je uveden v příloze č. 1.

V souvislosti s uskutečněním EY 2012 je dále nutno zmínit finanční podporu ze státního rozpočtu ČR na konání globální 11. světové konference Mezinárodní federace pro stárnutí v Praze ve výši 2, 643. 394,- Kč, o které bylo rozhodnuto sice již dříve (na základě usnesení vlády ze dne 22. března 2010 č. 232), ale která se konala ve dnech 28. května – 1. června 2012 v Praze s mottem „Stáří spojuje“ a byla důležitým příspěvkem ČR pro otevření společenské diskuse o problematice stárnutí. Pořadatelem této konference bylo Mezinárodní federací pro stárnutí vybráno občanské sdružení ŽIVOT 90.

2. REALIZACE EY 2012 V ČR

MPSV oslovilo nebo bylo osloveno velkým počtem nevládních organizací i státních subjektů s žádostí o spolupráci nebo partnerství v aktivitách nebo projektech pořádaných v rámci EY 2012. Během EY 2012 tak došlo k výraznému posílení spolupráce s důležitými aktéry na národní úrovni – jednalo se především o nestátní neziskové organizace působící v oblasti seniorů, které mají velký potenciál a sehrávají významnou úlohu při realizaci aktivit spojených se seniorskou problematikou. Stejně tak byl navázán kontakt se zástupci krajů, měst a obcí, kteří rovněž mají důležitou roli při plnění myšlenek aktivního stárnutí. Ukázalo se, že téma stárnutí je v naší společnosti velmi aktuální a že v naší společnosti existuje velký potenciál nadšených lidí, kteří chtějí podporovat svou činností myšlenku aktivního stárnutí a zdravého životního stylu seniorů.

2.1. Rozvržení aktivit EY 2012

Implementace EY 2012 v ČR spočívala především v realizaci a podpoře následujících činností a aktivit:

- a) konference, akce a iniciativy, s aktivním zapojením všech příslušných zúčastněných subjektů, s cílem podpořit diskuzi a zvyšovat povědomí veřejnosti o významu aktivního stárnutí;
- b) informační, propagační a vzdělávací kampaně využívající multimédia;
- c) výměna informací, zkušeností, osvědčených postupů a příkladů dobré praxe mezi zúčastněnými subjekty;
- d) vypracování nového národního strategického dokumentu pro politiku v oblasti stárnutí v nadcházejícím období.

2.2. Role Rady vlády pro seniory a stárnutí populace

Rada vlády pro seniory a stárnutí populace (dále jen „Rada“) je stálým poradním orgánem vlády pro otázky týkající se seniorů a stárnutí populace. Ve své činnosti usiluje o vytvoření podmínek pro zdravé, aktivní a důstojné stárnutí a stárí v ČR a aktivní zapojení starších osob do společnosti. Rada se skládá z 28 členů, kterými jsou zástupci příslušných ministerstev, poslanecké sněmovny, senátu, zástupci samosprávy, odborových svazů, zaměstnavatelů, seniorských a proseniorských organizací, zdravotních pojišťoven a odborné veřejnosti.

Radu lze s ohledem na její složení považovat za vhodnou platformu, která se vyjadřovala k důležitým otázkám přípravy a realizace EY 2012. Problematika přípravy EY 2012 byla projednávána na jejím 14. zasedání. Členové Rady nejčastěji navrhovali aktivity zaměřující se na rozvoj dobrovolnictví pro seniory v ČR, spolupráci s médii při propagaci myšlenek EY 2012 a vzdělávací aktivity vedoucí ke zvýšení povědomí o aktivním stárnutí v ČR. Rada uložila projednat návrh aktivit k EY 2012 předsedům svých jednotlivých pracovních skupin. Tyto pracovní skupiny připravily a předložily na 15. zasedání Rady v září 2011 konkrétní návrh činností k realizaci EY 2012. Prostřednictvím členů Rady docházelo v průběhu EY 2012 k šíření informací o připravovaných aktivitách a členové

Rady se rovněž mohli vyjadřovat v průběhu prací i v rámci připomínkového řízení k dokumentu „Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017“, který je jedním z důležitých výstupů EY 2012. Nutno zmínit i významnou pomoc dobrovolníků z občanských sdružení ŽIVOT 90 a Rady seniorů ČR při organizaci zahajovací a závěrečné konference k EY 2012.

Snahou bylo do plnění cílů EY 2012 zapojit celou občanskou společnost, veřejné i soukromé subjekty, sociální partnery, místní a regionální samosprávu a nastartovat diskusi ve společnosti. Po celý rok se konala řada akcí a aktivit, kterých se MPSV, ve spolupráci se zastoupením EK a dalších subjektů na národní úrovni zúčastnilo, podporovalo nebo organizovalo. K tomu přispěli i členové Rady, kteří se aktivně účastnili a podporovali řadu akcí pořádaných v rámci EY 2012. Někteří členové Rady se rovněž aktivně účastnili práce v pracovních skupinách, zřízených s cílem zpracovat nový programový dokument „Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období 2013 až 2017“, který nahradil dokument „Národní program přípravy na stárnutí na období let 2008 až 2012“, jehož účinnost skončila rokem 2012.

2.3. Spolupráce MPSV s dalšími aktéry EY 2012

Pro dosažení cílů uvedeného roku EY 2012 bylo důležité navázat spolupráci se všemi relevantními aktéry, mezi které patřily regionální a místní samosprávy, neziskové organizace, církevní organizace, poskytovatelé sociálních služeb či vzdělávací instituce, dále i firmy a podniky ziskové povahy. Za tímto účelem vznikla také tzv. Pracovní skupina EY 2012, jejíž členové – Partneři EY 2012 – aktivně spolupracovali a podporovali myšlenky aktivního stárnutí a rozvoje mezigenerační solidarity v ČR. V průběhu roku se uvedení Partneři spolupodíleli na zpracování nového Národního akčního plánu podporujícího pozitivní stárnutí na období let 2013 až 2017, který je důležitým výstupem EY 2012, a který určuje další směr v oblasti plánování a realizace potřebných kroků vedoucích ke zlepšení postavení starších osob a seniorů ve společnosti. K významným aktérům z neziskového sektoru patřily:

Elpida, o.p.s. – obecně prospěšná společnost, jejímž posláním je pomáhat seniorům stát se samozřejmou, sebevědomou a respektovanou součástí naší společnosti. Elpida, o.p.s. požádala MPSV o partnerství při realizaci EY 2012, k jehož plnění se rozhodla přispět organizováním kampaně proti diskriminaci seniorů, v rámci které bude probíhat několik aktivit:

- Please The trees Tour 2011 proti diskriminaci seniorů – koncertní turné po klubech v krajských městech ČR, ve kterém společně vystoupí mladá rocková kapela a seniorský sbor
- Sociologický průzkum o postavení seniorů v ČR
- Vydání sborníku/knihy Ne-obyčejní senioři, jejichž cílem je zaznamenat poselství odcházející generace, nechat zaznít zkušenosti stáří a podpořit mezigenerační dialog

Diakonie ČCK – posláním Diakonie je organizovat, zajišťovat a poskytovat ve svých zařízeních sociální, zdravotní, pedagogickou a pastorační péči lidem, kteří se v důsledku věku, zdravotního postižení, nemoci, osamocení či ohrožení dostali do nepříznivé životní situace. Stěžejním cílem preventivního projektu bylo zmírnění projevů věkové diskriminace starších lidí na veřejnosti, na trhu práce, v mediálním obraze, apod. Kromě TV spotu, je

plánována i realizace reklamy v tištěných a online médiích, rádiích a na venkovních prostranstvích.

Život 90, o.s. – občanské sdružení, jehož posláním je přispět k řešení specifických problémů seniorů a umožnit jim aktivně a smysluplně žít v jejich vlastním domově tak dlouho, jak je to jen možné. Dobrovolníci ze Života 90 se rovněž aktivně podíleli při organizaci a zajištění zahajovací a závěrečné konference k EY 2012, kterou organizovalo MPSV.

Život 90, o.s. bylo vybráno jako pořadatel a organizátor 11. ročníku globální konference IFA (International Federation on Ageing) s mottem „Stárnutí spojuje“, která se uskutečnila ve dnech 28. 5. – 1. 6. 2012 v Praze. Konání konference mělo velký význam pro seznámení zainteresovaných partnerů s nejmodernějšími přístupy v dané oblasti a v oblastech souvisejících a pro rozvoj politiky a problematiky stárnutí na mezinárodní úrovni. Mezi hlavní témata konference patřila: využití informačních a komunikačních technologií, mezigenerační solidarita, rodina, prodloužení pracovního života, apod. Všechna tato témata byla obsažena také v návrhu rozhodnutí o vyhlášení EY 2012. Konání konference lze proto považovat za významný krok směřující k naplnění cílů EY 2012, a to nejen v ČR, ale i v celé EU.

Platforma **Byznys pro společnost** – spolupráce s MPSV při přípravě národní soutěže firem v rámci soutěžních kategorií, podporující Age Management nebo připravované kategorie: Firma vstřícná seniorům.

Nadace Taťány Kuchařové – záštita MPSV nad projektem seminářů na ochranu seniorů spotřebitelů před používáním manipulativních forem prodeje a zneužívání důvěry našich seniorů.

2.4. Komunikační strategie

Posláním EY 2012 bylo „nastartování“ diskuze mezi důležitými aktéry o možnostech využití potenciálu, které s sebou stárnutí populace přináší. Při šíření informací sehrála důležitou roli medializace EY 2012. V rámci komunikační strategie bylo na základě průzkumu trhu, kdy bylo osloveno cca 5 mediálních firem, vybrána agentura AMI Communications spol. s r.o. S touto agenturou byla následně připravena celá komunikační strategie v rámci PR, přípravy tiskových materiálů, tiskových zpráv i živých výstupů jak k EY 2012, tak k připravovanému dokumentu „Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období 2013 až 2017“.

V rámci spolupráce s mediální agenturou AMI Communications spol. s r.o. byla připravena rovněž akce „Veřejné setkání patronů Evropského roku 2012“, na kterou navazovaly mediální výstupy z této akce. Jednalo se často o živé vstupy - vstupy do vysílání České televize, Českého rozhlasu Radiožurnál, rozhovory a tiskové zprávy do celostátních deníků. Celá mediální kampaň byla koordinována s tiskovým odborem MPSV, kdy vedle externích výstupů vycházely i oficiální zprávy z MPSV.

Dále v průběhu roku pro medializaci dalších akcí spolupracovalo MPSV se zástupci společnosti Mediaplanet s.r.o., platformou Byznys pro společnost, fórem odpovědných firem a společností SANEK, s.r.o. Spolupráce s médii pomohla informovat veřejnost o aktivitách v průběhu EY 2012 a zároveň dokázala motivovat a podnítit zájem občanů

o problematiku stárnutí. Média měla významnou roli v šíření informací o EY 2012, aktivitách realizovaných v rámci ČR a přispěla tak ke vzdělávání a informování veřejnosti v dané oblasti. K mediálními partnerům patřily: Česká televize, Český rozhlas, odborně zaměřené časopisy (Sociální služby, Sociální práce, apod.), další deníky a časopisy, webové stránky.

Internet jako vyhledávaný zdroj informací sehrál významnou roli v rámci kampaně EY 2012. MPSV zřídilo webové stránky: <http://www.mpsv.cz/cs/11696>, na kterých se mohla veřejnost dozvědět o aktivitách, které byly organizovány v souvislosti s EY 2012 napříč ČR. Na tyto stránky byly doplňovány významné dokumenty, které byly připravovány v průběhu roku.

Kromě toho byly z úrovně EU zřízeny oficiální webové stránky EY 2012: <http://europa.eu/ey2012>, jejichž prostřednictvím bylo možno informovat o aktivitách a činnostech k EY 2012 na národních úrovních v rámci EU.

2.5. *Ambasadoři EY 2012*

V rámci EY 2012 se osvědčila spolupráce s tzv. ambasadory EY 2012, kteří se aktivně účastnili pořádaných akcí a výrazně přispěli k popularizaci a šíření myšlenek EY 2012. Ambasadoři neboli tváře EY 2012 byli zváni k účasti na veškerých aktivitách určených širší veřejnosti. Zúčastnili se např. zahajovací a závěrečné konference k EY 2012 v ČR, vystoupili v rámci organizovaných kulatých stolů a workshopů, tiskových konferencí.

V ČR působilo v rámci EY 2012 celkem 7 ambasadorek a staly se jimi následující osobnosti:

Mgr. Monika Šimůnková – právnička, zmocněnkyně vlády pro lidská práva. Jejím cílem je přispět k posílení ochrany práv seniorů, skrze realizaci jejich základních lidských práv i zlepšení kvality jejich života.

Ing. Zuzana Baudyšová - Ředitelka a zakladatelka Nadace Naše dítě, zakladatelka Linky bezpečí, Sdružení Linka bezpečí a Krizového centra.

Květa Fialová - česká herečka jejím cílem je přispět svou činností k EY 2012 tak, aby byl ku prospěchu všem lidem.

prof. PhDr. Ivo Možný, CSc. – profesor sociologie, jeho cílem je napomáhat tomu, aby každý si mohl stárnout podle své vlastní volby a aby mu v tom ti, kteří teprve staří jednou budou, spíše než překáželi, raději pomáhali.

ThMgr. Milan Klapetek - vysokoškolský pedagog, jehož cílem je shledání a prezentace všeho toho, co nejen vrací stáří úctu a důstojnost, ale co ukazuje i sounáležitost všech generací. Jeho snaha bude vnést toto téma do programu University třetího věku na VUT Brno, případně dalších.

RNDr. Michal Giboda, Ph.D. - tropický parazitolog, má zkušenosti z dlouhodobého pobytu v tropických zemích. Jeho cílem je upozorňovat seniory ze zemí EU na specifická rizika při cestování do zahraničí, zejména do tzv. exotických zemí.

prof. RNDr. PhDr. Helena Haškovcová, CSc. – profesorka lékařské etiky, řadu let pracovala v Kabinetu gerontologie a geriatrie ILF a dosud se profesně věnuje problematice sociální gerontologie. Jejím cílem bylo dokončit a vydat knižní publikaci na téma: Senioři mezi námi aneb co mají vědět zdraví i nemocní senioři i jejich pečovatelé. Kniha „Sociální gerontologie aneb senioři mezi námi“ byla vydána v roce 2012 nakladatelstvím Galén, spol. s r.o. MPSV realizovalo nákup této knihy v počtu 150 kusů, která byla následně k dispozici na Závěrečné konferenci k EY 2012.

2.6. Využití evropského sociálního fondu

V rámci EY 2012 byla v ČR realizována řada projektů financovaných s podporou evropského sociálního fondu (dále jen „ESF“). V souvislosti s EY 2012 byla v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (dále jen „OP LZZ“) přijata opatření, jimiž některé výzvy vyhlášené v OP LZZ bodově zvýhodnily projektové žádosti zaměřené na osoby starší 50 let (50+). Výše bodová zvýhodnění zohledňovala, zda se projekt orientuje na 50+ jako na jedinou nebo převažující cílovou skupinu, nebo zda je cílová skupina 50+ zastoupena jako jedna z více cílových skupin. Bodově zvýhodněné projekty měly za povinnost umístit na své webové stránky logo EY 2012 a přikládat ke každé monitorovací zprávě v samostatné příloze stručnou informaci o přínosu pro cílovou skupinu osob nad 50 let. Tyto informace budou vyhodnocovány a na stránky www.esfcr.cz budou následně umístěny odkazy na projekty představující dobrou praxi.

Celkem byly v průběhu roku 2012 vyhlášeny 3 výzvy s bodovým zvýhodněním projektů orientovaných na cílovou skupinu 50+. V oblasti podpory zaměřené na integraci vyloučených skupin na trh práce (3.3) byla v souvislosti s EY 2012 vyhlášena 1 výzva bez bodového zvýhodnění, a to vzhledem k tomu, že cílová skupina 50+ byla v předchozích výzvách v této oblasti podpory standardně velmi silně zastoupena.

Přehled výzev:

- **Výzva č. 86 na podporu sociálních služeb** (ze 177 projektů schváleno k realizaci celkem 5 projektů v celkové výši cca 23 mil. Kč. Projekty již zahájily realizaci).
- **Výzva č. 88 na podporu rovných příležitostí** (ze 414 projektových žádostí bylo schváleno k realizaci 42 projektů v celkové výši cca 220 mil. Kč. Projekty jsou již v realizaci.)
- **Výzva č. 94 - Podnikové vzdělávání** (dosud probíhá kontrahování projektů a není znám celkový počet podpořených projektů. U hodnocených projektových žádostí byly v cílové skupině osoby 50+ zahrnuty v téměř třech čtvrtinách projektů. Žádná z projektových žádostí se nezaměřovala výhradně na tuto skupinu).
- **výzva 96 – Integrace sociálně vyloučených skupin na trh práce – bez bodového zvýhodnění** (schváleno 33 projektů zaměřených na cílovou skupinu 50+ (cílová skupina často v kombinaci s mladými do 25 let)).

Individuální projekt MPSV

V souvislosti s EY 2012 byla zahájena realizace individuálního projektu „Pracujme společně!“. Hlavním cílem projektu je podpora uplatnění starších osob – uchazečů o zaměstnání starších 50 let – na trhu práce. V rámci projektu budou vybraným uchazečům nabídnuty poradenské a vzdělávací služby, které přispějí k nalezení uplatnění na trhu práce. Projekt je zaměřen na komplexní soubor služeb pro každého z účastníků projektu, ať už půjde o bilanční diagnostiku spojenou s tvorbou osobního plánu, nabídku vhodného vzdělávacího programu, zajištění rekvalifikace, poradenství a pomoc cílenou na získání pracovního místa. Inovativním prvkem projektu bude též pilotní ověření sdíleného pracovního místa dvěma uchazeči o zaměstnání, z toho jeden z nich bude právě zaměstnanec starší 50 let. Důraz

přítom bude kladen na individuální přístup, aktivizaci účastníků a navrácení sebedůvěry ve vlastní schopnosti.

Další opatření směřovala k větší publicitě EY 2012 a realizovaných projektů zaměřených na osoby 50+.

Začátkem ledna 2012 byla vytvořena webová stránka <http://www.esfcr.cz/projekty/50>, na které byly uveřejněny základní informace o EY 2012 a prokliky na:

- stránku <http://www.esfcr.cz/projekty/vyzvy-pro-50> s přehledem výzev OP LZZ, ve kterých bylo možno předkládat projekty zaměřené na cílovou skupinu 50+,
- stránku s prezentacemi projektů, kde jsou vyfiltrované projekty s cílovou skupinou 50+ (včetně projektů zahájených před započítáním EY 2012),
- stránky s tiskovými zprávami vydanými v souvislosti s Evropským rokem 2012.

ESF byl rovněž hlavním partnerem květnového veletrhu neziskových organizací NGO Marketu 2012, v jehož rámci byla v souvislosti s EY 2012 věnována zvláštní pozornost tématu aktivního stárnutí a solidarity mezi generacemi. V tištěném průvodci veletrhem, který dostal každý návštěvník, byl proto zveřejněn článek „Někdy stačí jen postrčit“. Jednalo se o krátký příběh účastnice projektu OP LZZ které je přes 50 let a hledá práci.

3. NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN PODPORUJÍCÍ POZITIVNÍ STÁRNUTÍ PRO OBDOBÍ LET 2013 AŽ 2017

Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017 (dále jen „Národní akční plán“) je důležitým výstupem EY 2012. Dokument vznikl v návaznosti na dokument Národní program přípravy na stárnutí na období let 2008 až 2012. Národní akční plán respektuje mezinárodní priority a je v souladu s Regionální implementační strategií Madridského mezinárodního akčního plánu pro problematiku stárnutí, který byl OSN přijat v roce 2002.

Pro jeho zpracování byl zvolen komunitní přístup, který umožnil aktivní zapojení nejen zástupců z neziskových organizací, odborníků z akademické sféry, zástupců místních a krajských samospráv a dalších ministerstev, ale i široké veřejnosti do procesu jeho tvorby. K jeho zpracování přispěla Pracovní skupina EY 2012, jejíž členové – Partneři EY 2012, se dle jednotlivých témat podíleli velmi aktivně na zpracování připravovaného strategického materiálu. Jejich cílem bylo definovat základní priority pro následující období, konkrétní cíle, opatření spolu s časovým harmonogramem a vymezením zodpovědnosti. Výsledkem bylo zpracování nového „Národního akčního plánu“, který byl v únoru 2013 schválen vládou (usnesení ze dne 13. února 2013 č. 108).

Záměrem dokumentu je prokázat, že stárnutí populace může být pozitivní, pokud se jednotlivým výzvám dokážeme přizpůsobit. Základním rámcem Národního akčního plánu je zajištění dodržování a ochrany lidských práv seniorů. Z důvodu jejich zranitelnosti zejména v pokročilém věku jim musí být zajištěno právo na respekt, právo na důstojné zacházení a na důstojné podmínky v jakémkoliv prostředí, právo na důstojný život a na participaci ve společnosti. Opatření uvedená v tomto dokumentu směřují k tomu, aby

starší pracovníci a senioři mohli plně požívat nejen politická a občanská práva, ale aby jim bylo umožněno i naplnění sociálních, kulturních a dalších práv. Pro efektivní využití potenciálu rostoucího počtu seniorů je třeba se zaměřit na dvě základní oblasti – zdraví a celoživotní učení. Od nich se odvíjí účast na trhu práce, aktivní podíl na rozvoji občanské společnosti (formou dobrovolnictví či v rámci rodiny) a podpora mezigeneračního dialogu. Výše uvedená témata jsou obsažena v 7 základních prioritách, mezi které patří: Zajištění a ochrana lidských práv starších osob, Celoživotní učení, Zaměstnávání starších pracovníků a seniorů ve vazbě na systém důchodového pojištění, Dobrovolnictví a mezigenerační spolupráce, Kvalitní prostředí pro život seniorů, Zdravé stárnutí a Péče o seniory s omezenou soběstačností. Národní akční plán obsahuje zcela konkrétní opatření, termíny a gesce za jednotlivé úkoly. Vzhledem ke komunitnímu přístupu, který byl zvolen pro jeho zpracování, bude pro splnění jednotlivých opatření důležitá příslušná podpora řídicí struktury včetně úpravy některých legislativních opatření.

Nedílnou součástí Národního akčního plánu je podkladová studie, která dokládá důležitost navržených opatření na základě statistických dat, mezinárodních výzkumů a trendů, aktuální situace v České republice a odborné literatury. V roce 2013 dojde k vytvoření měřitelných indikátorů k jednotlivým opatřením, podle kterých budou přijaté závazky každoročně monitorovány.

4. ZHODNOCENÍ REALIZACE EY 2012

V souvislosti s EY 2012 je důležité mít na paměti to, že jeho ambicí nebylo a ani nemohlo být daná témata zcela vyřešit. Jeho hlavním záměrem bylo „nastartovat“ ve společnosti diskuzi o možnostech využití potenciálu, které s sebou stárnutí populace přináší. Cílem bylo především upozornit na problematiku seniorů ve společnosti, bojovat proti věkové diskriminaci a přetrvávajícím stereotypům souvisejícím s věkem, otevřít prostor k novým přístupům, podnítit zájem mezinárodních a národních organizací k pořádání různých aktivit, které směřovaly k prodloužení aktivního života seniorů ve společnosti a šíření příkladů dobré praxe.

Konkrétní aktivity podporující přímo seniory byly v průběhu EY 2012 organizovány především neziskovým sektorem, s částečnou podporou státu. Za pozitivní pokládáme navázání kontaktů a spolupráci mezi státním sektorem a občanskými sdruženími, nevládními neziskovými organizacemi a dalšími subjekty, které se zabývají problematikou starších občanů. I v budoucnu je naším cílem pokračovat v nastavené spolupráci a na příkladech dobré praxe ukazovat to, jak se lze úspěšně vyrovnat s problémem stárnutí populace a využít pozitivně potenciál starších lidí.

Záměrem MPSV je pokračovat i nadále v aktivitách, započatých v rámci EY 2012. Jedná se především o plnění opatření uvedených v Národním akčním plánu, který je jeden z důležitých výstupů EY 2012. Opatření jsou zaměřena na posílení uplatnění seniorů ve společnosti, prosazování Age Managementu s cílem zlepšit podmínky starších lidí na trhu práce, podporu mezigenerační solidarity a rozšířit zapojení seniorů do dobrovolnických aktivit. Cílem je zlepšit podmínky seniorů tak, aby bylo pozitivně ovlivněno co nejvíce seniorů, nejen těch, kteří se dostanou do přímého vlivu neziskových organizací. V této souvislosti je nutno intenzivně rozvíjet spolupráci MPSV s ostatními ministerstvy a dalšími státními a nestátními subjekty. Plnění některých opatření je rovněž podmíněno finanční podporou státu nebo změnou příslušné legislativy.

Pro zkvalitnění života v naší společnosti bude velmi důležité, aby bylo vytvořeno příznivé prostředí pro to, aby senioři a ti, kdo se v nadcházejících letech začnou mezi seniory řadit, mohli zůstat déle v zaměstnání, aktivně se podílet na chodu společnosti, žít ve zdraví a dovedli využít více příležitostí, které jim život přináší.

Příloha č. 1 Využití finančních prostředků z rozpočtu MPSV v rámci EY 2012

Subjekt	Obsah aktivity	Čerpáno
Media Planet s.r.o.	Mediální podpora EY 2012.	41.400,- Kč
AMI Communications	Příprava tiskové konference a veřejného setkání s Patrony EY 2012.	177.465,60 Kč
Elpida, o.p.s	Podpora projektu na mezigenerační spolupráci – podpora CD (Please The Trees & Elpida).	60.000,- Kč
Proplacení ubytování	Zahajovací konference k EY 2012 - proplacení ubytování ambasadora RNDr. Michala Gibody, Ph.D.	1.500,- Kč
Návštěva Domova seniorů v Humpolci	Akce reprezentující tzv. Seniorforce day. Nákup květiny pro ambasadorku paní Květu Fialovou v rámci návštěvy Domova seniorů.	1.000,- Kč
Byznys pro společnost	Mediální podpora a organizace soutěže EY 2012 – AWARDS, kategorie Firma vstřícná seniorům.	35.000,- Kč
Tašky s logem MPSV (firma Sulek)	Použito pro Závěrečnou konferenci EY 2012.	1.776,- Kč
LA sport s.r.o.	Závěrečná konference EY 2012 - Nákup štafetového kolíku - předání štafety EY 2012 na Úřad vlády - EY 2013 (Evropský rok občanů).	196,- Kč
Galen, s.r.o.	Medializace EY 2012 – nákup publikace Sociální gerontologie.	18.525,- Kč
HESTIA, o.s.	Spoluúčast MPSV na vydání publikace k dobrovolnictví.	7.980,- Kč
Odměna národním vítězům soutěže AWARDS	Závěrečná Konference EY 2012 – odměnění vítězům v 7 kategoriích (7 kalendářů).	1.680,- Kč
Intercatering s.r.o. – Břevnovský klášter	Závěrečná konference EY 2012 dne 11. 12. 2012 v Břevnovském klášteře v Praze.	84.108,- Kč
Mgr. Šlapák, Kozí 803/12, Praha 1	Zajištění aktivit realizovaných v rámci EY 2012 (Podkladová studie k Národnímu akčnímu plánu).	19.369,- Kč
SC & C spol. s r.o.	Podklad pro mezinárodní studii „Projekt SHARE – Survey of Health, Ageing and Retirement“	50.000,- Kč
Celkem		499.999,60 Kč

Příloha č. 2.1 Aktivity v rámci EY 2012

Příklady aktivit státních a nestátních subjektů v ČR

Aktivita	Realizátor	Stručná charakteristika
<u>Zahajovací konference EY 2012</u>	MPSV Zastoupení EK v ČR, P. A. U. Education	Zahajovací konference dne 1. 3. 2012 v Černínském paláci v Praze za účasti zástupců nestátních neziskových organizací, samospráv a dalších institucí, představitelů politické scény a Zastoupení EK.
<u>Veřejné setkání patronů EY 2012</u>	MPSV	Tisková konference a veřejné setkání patronů.
<u>Soutěž AWARDS</u>	EK MPSV P. A. U. Education	Soutěž vycházela z iniciativy EK a probíhala po celý rok 2012. Soutěžilo se v 6 kategoriích: Firma vstřícná seniorům, Podnikání v sociální oblasti, Cena za zpravodajství o stárnutí a mezigeneračních vztazích – psané slovo nebo audiovizuální tvorba, Životní příběh, Mezigenerační dialog a Prostředí vstřícné seniorům. Na evropské úrovni proběhlo vyhlášení vítězů v Bruselu, na národní úrovni na Závěrečné konferenci k EY 2012 dne 11. prosince 2012 v Břevnovském klášteře v Praze. Na 2. místě v evropském kole v kategorii Firma vstřícná seniorům se umístila firma Škoda auto a.s.
<u>Senioři seniorům</u>	FOKUS Vysočina - Dobrovolnické centrum, Domov důchodců Humpolec, Svaz seniorů Humpolec MPSV P. A. U. Education	Akce se konala dne 18. 10. 2012 jako akce reprezentující tzv. Seniorforce day, který se koná ve všech zemích EU. Ukázka dobrovolnických aktivit v domově důchodců.
<u>Závěrečná konference k EY 2012</u>	MPSV Zastoupení EK v ČR, P. A. U. Education	Konference se konala dne 11. 12. 2012 v Břevnovském klášteře - k zakončení EY 2012. Účast zástupců neziskových organizací a

		široké veřejnosti, představitelé politické scény a zástupců EK v ČR.
<u>Seminář „Evropský rok zdravého stárnutí – aktivní životní styl seniorů“</u>	Parlamentu ČR Poslanecká sněmovna Výbor pro zdravotnictví Česka asociace Sport pro všechny, o.s.	Demografické trendy v naší populaci a význam zdravého stárnutí a kvality života pro společnost
<u>Seminář „Kvalita života seniorů“</u>	Parlament ČR Poslanecká sněmovna Výbor pro sociální politiku	Seminář měl upozornit na postavení seniorů v naší společnosti. Přednášky na téma současné podoby stárnutí, využití technologií pro zvýšení bezpečnosti seniorů a pro podporu aktivního způsobu života, formy bydlení seniorů.
<u>Konferenci „Aktivní stárnutí a mezigenerační solidarita v ČR“</u>	Senát ČR Rada seniorů ČR Zástupci seniorských organizací	Akce byla svolaná u příležitosti EY v ČR. Konference se zúčastnili i zástupci Senior holding a jejich partneři z Rakouska, Slovenska a zástupci seniorských organizací z České republiky.
<u>IV. výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb ČR</u>	MPSV Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR	V rámci kongresu byl realizován informační panel MPSV k problematice EY 2012.
<u>Rukověť dobrovolníka pečujícího o seniora“.</u>	Hestia o.s. MPSV	Vydání publikaci na téma dobrovolnictví, která byla využita v průběhu EY 2012.
<u>Vydání publikace „Sociální gerontologie“</u>	Vydavatelství GALEN, spol. s r.o. MPSV	Kniha ambasadorky EY 2012 - prof. Haškovcové.
<u>Veřejné setkání patronů EY 2012</u>	MPSV	Setkání bylo realizováno za účelem medializace EY 2012 za účasti patronů EY 2012.
<u>11. světová konference IFA</u>	Život 90 Úřad vlády ČR MPSV Magistrát Hlavního města Prahy Nadace VIZE 97 Dagmar a Václava Havlových	11. globální konference IFA o stárnutí, k hlavním tématům patřila informační a komunikační technologie, mezigenerační solidarita, rodina, prodloužení pracovního života, úloha občanské společnosti.
<u>Města přátelská seniorům</u>	Účast jednotlivých měst	Program je realizován již 19 let. V roce 2012 byl významnou součástí projekt „Města přátelská seniorům“, kdy senioři se účastnili diskusních

		fór, na nichž probíhá plánování infrastruktury s veřejností.
<u>Informační kampaň o násilí na seniorech</u>	ŽIVOT 90, o.s. Podpora MPSV	Konference, mediální výstupy, billboardy. Kampaní měla upozornit veřejnost na vážný problém syndromu týraného seniora a zároveň zvýšit povědomí o možnostech jeho řešení.
<u>Seniorská míle 2012</u>	ŽIVOT 90, o.s.	Podpora sportovních aktivit seniorů i vnoučat, nejstaršímu účastníkovi bylo 92 let.
<u>Seniorské Divadlo U Valšů</u>	ŽIVOT 90, o.s. Podpora MPSV	Nabídka kvalitních divadelních představení v bezbariérovém sále divadla včetně zájezdových představení.
<u>Video-seriál Cvičením proti bolesti.</u>	ŽIVOT 90, o.s. geriatr MUDr. Zdeněk Kalvach, CSc. fyzioterapeutka Mgr. Eliška Novotná	<u>Seriál byl zprovozněn na webovém portále pro seniory</u> www.seniorum.cz
<u>Fotografická výstava na téma „Jak šel život“</u>	KrÚ Hradec Králové Centrum sociální pomoci a služeb o.p.s. Městská organizace svazu důchodců v Hradci Králové	Výstava představila životní příběhy konkrétních občanů.
<u>Festival „Poznejme se navzájem „</u>	KrÚ Hradec Králové	4. ročník festivalu sociálních a souvisejících služeb.
<u>Projekt „Internet pro seniory“</u>	KrÚ Hradec Králové	Slavnostní zakončení projektu.
<u>Fit park pro seniory</u>	KrÚ Hradec Králové	Podpora pohybových aktivit seniorů.
<u>Výtvarná soutěž „Senioři v našich srdcích“</u>	KrÚ Hradec Králové Diecézní katolická charita	Výtvarná soutěž pro děti.
<u>Konference „Hradecké dny sociální práce“</u>	Universita Hradec Králové	9. ročník, zaměřen na témata EY 2012, především na spolupráce při sociální práci se seniory.
<u>Celokrajské setkání seniorů</u>	Rada seniorů České republiky – Krajské rady Královéhradeckého kraje	Akce zaměřena na podporu EY 2012.
<u>Setkání tří generací a další mezigenerační akce</u>	Český svaz žen, Odborový svaz školství, Svaz diabetiků	Akce zaměřené na vícegenerační účast.
<u>Kampaň měsíc čtenářů Městské knihovny v</u>	Městská knihovna v Semilech	Oceněné nejvěrnějších čtenářů seniorského věku.

<u>Semilech</u>	Vědecká knihovna v Liberci	
<u>Mistrovství Evropy veteránů v lehké atletice EACS</u>	Statutární město Liberec	Podpora zdravého životního stylu seniorů.
<u>Generace překračující hranice</u>	Obec s rozšíř. působností Jilemnice	Akce na posílení mezigenerační spolupráce.
<u>Týden seniorů</u>	MěÚ Jablonec nad Nisou	V týdnu realizovány kulturní a společenské akce pro seniory. Role platformy Rady starších - pro komunikaci aktuálních záležitostí seniorů se zástupci města.
<u>Projekt „Povím Ti to korálky“</u>	Domov důchodců Velké Hamry Muzeum skla a bižuterie	Mezigenerační projekt, kdy senioři psali vzkazy svým blízkým.
<u>Mládí (versus) staří</u>	KrÚ Zlín	Fotografická soutěž.
<u>Návštěva představitelů seniorských organizací Zlínského kraje v Evropském parlamentu ve Štrasburku</u>	KrÚ Zlín	Představitelé seniorských organizací Zlínského a Olomouckého kraje v rámci EY 2012 navštívili Evropský parlament ve Štrasburku na pozvání poslankyně Olgy Sehnalové.
<u>Konference pořádaná při příležitosti EY 2012</u>	KrÚ Zlín	Konference byla pořádaná pro seniorské organizace na podporu EY 2012.
<u>Konference „Spolupráce veřejného, soukromého a neziskového sektoru“</u>	KrÚ Pardubice	14. krajská konference NNO Pardubického kraje, téma konference zvoleno v souladu s cíli EY 2012.
<u>Aktivity mateřských center</u>	KrÚ Pardubice Mateřské centrum Krůček Mateřské centrum Holoubek Mateřské centrum v Litomyšli	Aktivity na propojení generací (Den matek, babiček, Tradice a zvyky adventního období, Pes, přítel seniora, Chápat se, Zdraví, výživa, vitalita ve vyšším věku).
<u>Aktivity na podporu dobrovolnictví</u>	KrÚ Pardubice NNO	Den země v Pardubicích, dny dětí s dobrovolníky po kraji, burzy filantropie, přednášky na středních školách o NNO a dobrovolnictví, vyhlášení cen dobrovolníka, hravé odpoledne na farmě.
<u>Výlety pro seniory</u>	Klub českých turistů Pardubice	4 akce: Pochod sloupenskými lesy, Giro de Vysočina, Děvčata zvou seniory na výšlap, Pochod generací.
<u>Aktivní stáří očima dětí</u>	Koalice nevládek Pardubicka, o.s.	Soutěž pro mládež do 15 let, tématem byl skutečný senior

		z okolí, který je příkladem pro ostatní.
<u>Senior pasy</u>	Magistrát města Olomouc	Slevový systém pro seniory, který má podpořit seniory a jejich aktivní život.
<u>Projekt „Vychutnejte si seniorská léta“</u>	ARAK o.p.s. Olomouc Klinika zubního lékařství LFUP a FN Olomouc Donasy s.r.o. Brno	Záměrem bylo propojit několik oblastí péče o seniory na systém zdravotní péče.
<u>Projekt „Senioři bez hranic“</u>	Europe Direct Olomouc Unie nestátních neziskových organizací Olomouc	Zážitkové aktivity pro seniory, které připravily neziskové organizace z Olomoucka.
<u>Konference „Dobrovolnické možnosti podpory seniorů a sociálně vyloučených občanů v EU“</u>	EK	Cílem bylo informovat o dobrovolnictví a aktivním stárnutí se zaměřením na onemocnění demencí a Alzheimerovou chorobou.
<u>Zábavně-naučné odpoledne pro seniory</u>	KrÚ Olomouc	Přednášky a ukázky cvičení zaměřené na zdravý životní styl.
<u>Senior symposium v Přerově, Kojetíně, Tovačově, Dřevohosticích a Brodku u Přerova</u>	Magistrát města Přerova	Prezentace služeb poskytovaných seniorům a přednášky zaměřené na aktivní stárnutí včetně kulturních programů.
<u>Senior gymnázium</u>	Muzeum Beskyd Frýdek-Místek	Možnost studia seniorů v rámci celoživotního vzdělávání v různých oborech.
<u>Dotační programy na podporu seniorů</u>	KrÚ Olomouc	Podpora projektů zaměřených na dobrovolnictví v zařízeních sociálních služeb, prevenci kriminality, na doplňkovou dopravu pro seniory.
<u>Zahajovací konference k EY 2012</u>	KrÚ Jihlava a České Budějovice	Seznámení s plánovanými aktivitami pro seniory v průběhu EY 2012.
<u>Národní týden trénování paměti „Kalendář je když...“</u>	Kraj Vysočina	Seminář na trénování paměti.
<u>Přeshraniční spolupráce s Dolním Rakouskem</u>	Kraj Vysočina	Výměna zkušeností v seniorské politice.
<u>Senior pasy</u>	Kraj Vysočina	Slevový systém pro seniory, který má podpořit seniory a jejich aktivní život.
<u>Kurs Zdravý životní styl seniorů</u>	Kraj Vysočina Vysoká škola polytechnická Jihlava	Kurs je primárně určen seniorům z domovů pro seniory.

<u>Regionální konference „Aktivní stárnutí-přínos pro všechny generace“</u>	KrÚ Jihlava, Europe Direct	Akce pořádaná na témata EY 2012.
<u>Den otevřených dveří</u>	KrÚ Vysočina	Ukázky aktivizačních činností uživatel domovů pro seniory a osob se zdravotním postižením.
<u>Most mezi generacemi</u>	Velké Meziříčí	Setkání seniorů z domovů pro seniory a dětí z dětských domovů.
<u>Propojení generací</u>	Ždiřec Havlíčkův Brod	Kulturní pořad seniorů a dětí z mateřských škol.
<u>25. sportovní hry seniorů</u>	KrÚ Ústí nad Labem MěÚ Litvínov	Podpora zdravého životního stylu seniorů, organizováno pravidelně každým rokem.
<u>Letní setkání seniorů</u>	KrÚ Ústí nad Labem MěÚ Most	Jedná se o pravidelná setkávání.
<u>Senioři v akci</u>	KrÚ Ústí nad Labem	Oslava Dne Evropy na zámku Červený Hrádek u Jirkova.
<u>Slavnostní setkání seniorů</u>	KrÚ Ústí nad Labem	Slavnostní setkání seniorů Ústeckého kraje v Severočeském divadle opery a baletu.
<u>7. ročník kongresu Gerontologie Severozápad</u>	Plzeňský, Karlovarský a Ústecký kraj	Kongres zaměřený na seniory a na zkvalitnění péče o seniory.
<u>Zřízení pracovního týmu „SENIOR“</u>	Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy	Aktivity policie zaměřené na ochranu seniorů včetně preventivní činnosti.
<u>STOP kriminalitě</u>	Městská policie Praha ve spolupráci s Českým rozhlasem Regina	Kampaň s cílem informovat seniory o trestné činnosti, vysílání krátkých spotů o nebezpečí, které hrozí seniorům.
<u>Týden se seniory</u>	Městská policie Praha Kluby seniorů.	Týdenní cyklus školení a praktických cvičení z oblasti bezpečného chování, ochrany života a zdraví, prohloubení právního vědomí a zvýšení informovanosti o bezpečném provozu na komunikacích.
<u>STOP kriminalitě páchané na seniorech a zdravotně postižených občanech“</u>	Magistrát hl. města Prahy Městská policie hl. m. Prahy	Projekt s cílem poskytnout seniorům základní rady a informace k ochraně osob a majetku, osvojí si zásady prevence chování a jednání

		doma a na ulici.
<u>„Umění říci NE“</u>	Obč. sdr. Rosa Magistrát hl. města Prahy	Cílem projektu je informovat seniory o nebezpečí násilí, nácvik prevence pro seniory, přímý kontakt a poradenství pro seniory, besedy organizovány v domovech důchodců a klubech seniorů.
<u>„Sportovně zdravotní projekty pro seniory“</u>	Magistrát hl. města Prahy	V listopadu 2012 byl poprvé pro rok 2013 vyhlášen program v oblasti školství, sportu a volnočasových aktivit zaměřený na seniory <u>„Sportovně zdravotní projekty pro seniory“</u> .
<u>Brána seniorům otevřená</u>	Klub FRESH SENIOR – „Porte“ Magistrát hl. města Prahy	Celoměstské pravidelné akce nejrůznějšího charakteru pro Pražany seniorského věku, které se konají nejen v historickém objektu Písecké brány, ale i na jiných místech hlavního města.
<u>VI. festival Rock´seniors</u>	Catering Zlatá Praha, s.r.o. Magistrát hl. města Prahy	Pravidelná akce, prostřednictvím stále aktivních muzikantů představovat významné hudební styly po II. světové válce, které jsou dodnes inspirativní i pro mladé.
<u>Hudba spojuje generace</u>	Sdružení Gabriel Finanční podpora z rozpočtu Magistrát hl. města Prahy	Projekt (od roku 2008) je založen na myšlence rozvíjet hudební, divadelní a další umělecké schopnosti dětí, mladých lidí i dospělých. Programy jsou přednostně určeny pro obyvatele pobytových sociálních služeb a zdravotní péče.
<u>Projekt EDGE</u>	Národní scéna Národního divadla Magistrát hl. města Prahy	Inscenace - koláž ze života umělců starších 50 let, převážně „vysloužilých“ umělců v oblasti tanečního umění. Jedná se o vysoce stylizovaný divadelní tvar k propojování generací.
<u>Habrůvka přátelská rodině</u>	MČ Praha 4 NNO	Mezigenerační setkání, při kterém vedle bohatého

		kulturního programu proběhla prezentace činnosti NNO.
<u>Olympijský den seniorů.</u>	MČ Praha 6	Sportovní aktivity seniorů, zejména rozšíření pétangue.
<u>literární soutěž seniorů</u>	MČ Praha 12	Literární soutěž seniorů.
<u>Jsem senior a žiji v Újezdě nad Lesy</u>	MČ Praha 21	Senioři prezentovali své koníčky (foto, literární tvorbu, ruční práce apod.)
<u>Květiny pro seniory k prvnímu jarnímu dni</u>	MČ Praha 10	Květiny (petrklíče) s přáním krásných jarních dnů pro všechny seniory, žijící osamoceně, nebo v domovech seniorů a LDN.
<u>Koncert pro seniory „Svátek hudby“</u>	MČ Praha 10	Koncert pro seniory v některém z domovů seniorů v Praze 10.
<u>Talentová soutěž pro seniory z domovů pro seniory</u>	MČ Praha 10	Talentová soutěž pro seniory zakončené slavnostním “galavečerem”.
<u>Kurzy sebeobran pro seniory</u>	MČ Praha 10 Městská policie hl. města Prahy	Smyslem kurzů je naučit seniory v předstihu identifikovat nebezpečné situace a eliminovat újmu na svém zdraví.
<u>Rekondiční cvičení pro seniory</u>	MČ Praha 10	Cvičení probíhalo pod dohledem zkušeného lektora, který cviky názorně předváděl a napomáhal správnému provádění jednotlivých cviků.
<u>Semináře s tematikou obrany spotřebitele</u>	MČ Praha 10 Sdružením ochrany spotřebitelů	Semináře cílily na následující oblasti: neúspěšná reklamace zboží, odstoupení od nevýhodné smlouvy, nevěrohodné vyúčtování služeb, seznámení s právy spotřebitele nákup zboží podle katalogu či přes internet, problematika reklamních zájezdů a podomního prodeje.
<u>Počítačové kurzy pro seniory</u>	MČ Praha 10	Cílem kurzů bylo naučit seniory pracovat s počítačem a využívat ho jako prostředek ke spojení se světem, se svými blízkými, ale i pro své větší uplatnění na trhu práce.
<u>Senior akademie 2012</u>	MČ Praha 10 Městská policie hl. m. Prahy	Cyklus seminářů s bezpečnostní tematikou.

<u>Předvánoční mezigenerační setkání seniorů</u>	MČ Praha 10 Organizace Senior Help	Předvánoční mezigenerační setkání seniorů, osob ZTP a studentů zahradnické školy při společné výrobě vánočních dekorací.
<u>Nordic Walking pro seniory</u>	MČ Praha 10 Organizace Senior Help	Ukázkové lekce pro používání Nordic Walking.
<u>Význam a možnosti trénování paměti u seniorské populace</u>	MČ Praha 10 Organizace Senior Help	Osvětová přednáška v rámci Národního týdne trénování paměti.
<u>Vyhledávání zájemců o zapojení do dobrovolnické služby z řad seniorů.</u>	Dobrovolnické centrum Protěž	Dobrovolníci s klienty navazují přátelské vztahy, pomáhají jim překonat pocity osamělosti a často nahrazují chybějící rodinné vazby.
<u>Rozšiřování projektů mezigenerační spolupráce</u>	Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci (CSOP) občanské sdružení SEPPIA mateřské a základní školy MČ Prahy 10	Společenské, zábavné, sportovní i tvůrčí setkání (vystoupení umělců, včetně zahraničních /skotští dudáci, brazilští tanečníci/, nejrůznější zábavné soutěže a kvízy, tvůrčí dílny /aranžování květin, výroba vánočních dekorací apod).
<u>Projekty: „Rodinné mezigenerační centrum“ a „Seniorklub“</u>	YWCA (Křesťanské sdružení mladých žen)	Zaměřeno především na klientelu ohroženou sociální exkluzí – rodiny s malými dětmi a seniory. Projekty podporují zdravý a aktivní životní styl, mezigenerační soužití a vytváření prostředí vstřícné rodině i seniorům.
<u>Vánoční pobyty lázeňském městě Poděbrady</u>	Klub pro seniory MČ Praha 22	Cílem je předcházet sociální osamělosti seniorů a jejich vyloučení ze společnosti.
<u>Zapojení seniorů do pracovní skupiny „senioři a zdravotně postižení“</u>	MČ Praha 22 Senioři MČ Praha 22 a Kolovraty	Zapojení seniorů do aktivit v rámci komunitního plánování sociálních služeb.
<u>Besedy se seniory v oblasti prevence kriminality</u>	Policie ČR Spoluúčast Jihočeského kraje	Semináře s cílem informovat seniory o prevenci.
<u>„Aktivní stárnutí je když...“</u>	KrÚ Karlovarského kraje	Konference v Grandhotelu Pupp v Karlových Varech na podporu myšlenek EY 2012.

<u>Den otevřených dveří Krajského úřadu Karlovarského kraje</u>	KrÚ Karlovarského kraje	Součástí byla prezentaci na téma Sociální služby v péči o seniory v Karlovarském kraji.
<u>Seminář k problematice osobních a rodinných financí seniorů.</u>	KrÚ Karlovarského kraje Asociace občanských poraden Česká asociace pečovatelské služby	Informování seniorů o problematice zadlužování seniorů, zadlužování klientů pečovatelské služby a nabízená pomoc.
<u>SenSen - Senzační senioři</u>	Klub SENSEN Prachatice Město Prachatice	Fotografický projekt seniorů a fotografický workshop.
<u>Oficiální zahájení EY 2012 v Prachaticích</u>	Město Prachatice Rada seniorů Jihočeského kraje seniorské organizace	Ukázky aktivit seniorů (tanec, ukázky ručních prací dobrovolníků).
<u>Besedy se seniory v oblasti prevence kriminalistiky</u>	Policie ČR KrÚ Jihočeského kraje	Semináře s cílem informovat seniory o prevenci.
<u>Jakou barvu má stáří</u>	Inf. středisko Europe Direct České Budějovice Akademický klub třetího věku Aktiv	Fotografická soutěž.
<u>Seniorské olympijské hry</u>	Svaz důchodců Prachatice Město Prachatice	Regionální sportovní akce, kdy soutěžili smíšená družstva (3 senioři a 1 nezletilý student).
<u>Konference Dobrovolnictví v roce aktivního stárnutí v Soběslavi</u>	Město Prachatice a dobrovolnické centrum v Prachaticích	Celostátní konference o dobrovolnictví, spojená s návštěvou DobroBusu a prohlídka chráněné dílny a speciální školy Diakonie ČCE
<u>Bezpečí pro seniory</u>	Městská policie Plzeň Plzeňský KrÚ	Projekt je zaměřen na seniory a je zaměřen na ochranu seniorů, je realizováno formou besed policistů se seniory.
<u>Zábavně o stáří</u>	Plzeňský KrÚ	Celovečerní zábavné programy pro seniory.
<u>Informovaný senior</u>	Plzeňský KrÚ	Preventivní program, jehož cílem je poskytnout seniorům zajímavé informace z oblastí „Finanční gramotnost“.
<u>Senioři a kultura</u>	Středočeský KrÚ Elpida o.p.s.	Projekty na zapojení starší generace do kulturních projektů.
<u>„Objektivem seniora aneb podzim života v obrazech“</u>	Středočeský KrÚ Domov seniorů Rudná Ministerstvo kultury ČR	Putovní výstava fotografií klientů Domova seniorů Rudná
<u>Návštěva zahraničních účastníků 11. globální konference IFA v</u>	Středočeský KrÚ Domov seniorů Jenštejn Život 90	Aktivní zapojení Domova seniorů Jenštejn v rámci 11. globální konference IFA

<u>Domově seniorů Jenštejn</u>		
<u>Přednáška „Mýty o stáří a etické problémy v ošetřování seniorů“</u>	Středočeský KrÚ Domov Na Zámku Lysá nad Labem	Přednáška prof. RNDr. PhDr. Helena Haškovcové, CSc., profesorky lékařské etiky.
<u>Mezigenerační výtvarné dílny (velikonoční a vánoční)</u>	Středočeský KrÚ Domov Modrý Kámen v Mnichově Hradišti Mateřská škola, Jaselská ul. Mnichovo Hradiště	Mezigenerační setkání dětí a seniorů při velikonočních a vánočních rukodělných činnostech.
<u>Seriál Seniori seniorům</u>	Středočeský KrÚ Domov Modrý Kámen v Mnichově Hradišti	Uveřejnění seriálu o výrobě levných pomůcek pro klienty s Alzheimerovou chorobou v časopise Sociální služby APSS ČR
<u>Týden trénování paměti</u>	Středočeský KrÚ Domov seniorů Benešov	Přednášky s ukázkami nácviku v trénování paměti v rámci celosvětové akce "Týden uvědomění si mozků" (Brain Awareness Week), který od roku 1996 pořádá organizace Dana Alliance for the Brain
<u>Přednáška na téma „Týden uvědomování mozku“</u>	Středočeský KrÚ Domov Pod Kavčí Skalou Domov s pečovatelskou službou v Říčanech Domov seniorů v Benešově Česká společnost pro trénování paměti a mozkový jogging	Přednášky s ukázkami nácviku v trénování paměti

Příloha č. 2.2 Aktivity Zastoupení EK v ČR během EY 2012

Zastoupení EK v ČR spolupracovalo během EY 2012 s mnoha partnery, zejména však s MPSV, jakožto národním gestorem.

Všechny akce měly za cíl poukázat na přínos starších lidí pro společnost, a tím proměnit výzvy, které stárnoucí Evropu čekají, v příležitosti, jež povedou ke společenským změnám a ke společnosti, kde najdou své místo všechny věkové kategorie. Následující tabulka obsahuje přehled akcí, které se setkaly s největším ohlasem:

Název projektu	Realizátor	Stručná charakteristika
<u>Cyklus regionálních seminářů „EU a My 50+“</u>	Zastoupení EK v ČR Bohemia EU Planners, s.r.o. informační střediska Europe Direct a Eurocenter (informační síť Úřadu Vlády ČR).	Jednalo se o cyklus 13 seminářů určený občanům starším 50 let, projektu se zúčastnilo celkem 455 osob. Jeho náplní byla prezentace projektů podpořených z fondů EU a zaměřených na věkovou kategorii 50+. Účastníci jednotlivých seminářů pořádaných v krajských městech ČR získali informace o možnostech vzdělávání a rekvalifikací, seznámili se s programem EY 2012 a dozvěděli se, jak získat další informace o EU a jejich politikách a činnostech.
<u>Foto-soutěž „Dávej-ber!“</u>	Zastoupení EK v ČR Spolupráci s Evropským parlamentem za podpory MPSV ČR a Úřadu vlády ČR Informační střediska Europe Direct	Fotografická soutěž pro žáky středních škol na téma mezigenerační solidarity. Následná výstava dvaceti nejlepších fotografií poskytla široké veřejnosti pohled na to, jak solidaritu mezi generacemi vnímá dnešní mládež a co si o tomto pojmu myslí. Výstava byla kromě Evropského domu v Praze k vidění také v Informačních střediscích Europe Direct po celé ČR a také na závěrečné konferenci k EY 2012, která se konala v Břevnovském klášteře. Autoři sedmi nejlepších fotografií vyhráli třídní poznávací zájezd do Bruselu.
<u>Výstava fotografií na</u>	Zastoupení EK v ČR	Výstava byla součástí Zahajovací konference EY

<u>téma senioři</u>	Ženy 50+, o.s. Nadační fond Veselý senior, Diakonie Českobratrské církve evangelické Informační střediska Europe Direct	2012, která se konala dne 1. 3. 2012 v Černínském paláci v Praze.
<u>Festival „Dny evropského filmu“</u>	Zastoupení EK v ČR	Zastoupení EK v ČR je dlouholetým partnerem festivalu „Dny evropského filmu“. Již několik let je součástí festivalu zvláštní sekce věnovaná tématu evropského roku. Sekce „K věci“ se v roce 2012 zaměřila na aktivní stárnutí a mezigenerační solidaritu. Pro seniory byly všechny projekce během celého trvání festivalu za zvýhodněné vstupné. Tuto možnost využilo na 300 seniorů. Účast patronky EY 2012 paní Květy Fialové.
<u>Seminář „Ochrana seniorů při předváděcích akcích a podomním prodeji“</u>	Zastoupení EK v ČR Spolupráce: České obchodní inspekce a Občanské sdružení spotřebitelů TEST Informační střediska Europe Direct v Pardubicích, Olomouci, Českých Budějovicích, ve Dvoře Králové a v Brně	Při příležitosti Mezinárodního dne seniorů se 1. 10. 2012 v Evropském domě konal seminář pod názvem „Ochrana seniorů při předváděcích akcích a podomním prodeji“. V Praze se semináře zúčastnilo na 50 účastníků, seminář pak dále pokračoval v regionech. Pro velký zájem o problematiku předváděcích akcí a podomního prodeje se některé semináře v některých krajských městech konaly i začátkem roku 2013.

Mnoho akcí k EY 2012 bylo organizováno v regionech též prostřednictvím Informačních středisek „Europe Direct,, (Senioři bez hranic, srpen 2012, Olomouc; Týden pro seniory, říjen 2012, Olomouc; Den seniorů, říjen 2012, Dvůr Králové atd).

Příloha č. 3 Memorandum pro EY 2012 (samostatný dokument)